

EUROPSKI PARLAMENT

2009 - 2014

Dokument s plenarne sjednice

A7-0153/2014

4.3.2014

IZVJEŠĆE

o ocjeni Stockholmskog programa sredinom razdoblja
(2013/2024(INI))

Odbor za pravna pitanja

Odbor za građanske slobode, pravosuđe i unutarnje poslove

Odbor za ustavna pitanja

Izvjestitelji: Luigi Berlinguer, Juan Fernando López Aguilar, Carlo Casini

(Zajedničke sjednice odbora – članak 51. Poslovnika)

SADRŽAJ

	Stranica
PRIJEDLOG REZOLUCIJE EUROPSKOG PARLAMENTA	3
MIŠLJENJE ODBORA ZA VANJSKE POSLOVE	20
MIŠLJENJE ODBORA ZA PRAVA ŽENA I JEDNAKOST SPOLOVA.....	26
REZULTAT KONAČNOG GLASOVANJA U ODBORU.....	32

PRIJEDLOG REZOLUCIJE EUROPSKOG PARLAMENTA

o ocjeni Stockholmskog programa sredinom razdoblja (2013/2024(INI))

Europski parlament,

- uzimajući u obzir svoju rezoluciju od 25. studenog 2009. o „Komunikaciji Komisije Europskom parlamentu i Vijeću – područje slobode, sigurnosti i pravde u službi građana – Stockholmski program”¹,
- uzimajući u obzir program Europskog vijeća „Stockholmski program – Otvorena i sigurna Europa u službi i zaštiti građana”²,
- uzimajući u obzir članak 48. Poslovnika,
- uzimajući u obzir zajedničke rasprave Odbora za pravna pitanja, Odbora za građanske slobode, pravosuđe i unutarnje poslove te Odbora za ustavna pitanja u skladu s člankom 51. Poslovnika,
- uzimajući u obzir izvješće Odbora za pravna pitanja, Odbora za građanske slobode, pravosuđe i unutarnje poslove i Odbora za ustavna pitanja i mišljenja Odbora za vanjske poslove i Odbora za prava žena i ravnopravnost spolova (A7-0153/2014.),

I. Stockholmski program i Ugovor iz Lisabona

1. vjeruje da su Ugovor iz Lisabona i priznavanje obvezujuće pravne snage Povelje o temeljnim pravima Europske unije donijeli značajna poboljšanja i ojačali ustavnu osnovu na kojoj institucije EU-a i države članice mogu ostvariti kao cilj uspostavu područja slobode, sigurnosti i pravde, ali primjećuje da su za neka područja potrebni dodatni napor, a posebice u pogledu njihove provedbe; smatra da je za ostvarenje ovog cilja potrebna ujednačena primjena ugovora i sekundarnog zakonodavstva u cijelom EU-u; stoga se slaže da treba izbjegavati izuzimanja ili posebne režime, a gdje je moguće i ukinuti ih; traži da Komisija i Predsjedništvo Vijeća bolje ispune svoje obveze „neodgodivog i potpunog” izvješčivanja Parlamenta „u svim fazama postupka” koji vodi zaključivanju međunarodnih sporazuma; žali zbog odgoda u usklađenju akata u vezi s bivšim trećim stupom s novom hijerarhijom normi – osnovnih, delegiranih i provedbenih akata – u skladu s Ugovorom iz Lisabona i novom institucionalnom strukturon;

Pravo Komisije na zakonodavnu inicijativu i redovan zakonodavni postupak

2. stajališta je da je proširenom primjenom redovnog zakonodavnog postupka donošenje zakonodavstva postalo legitimnije i da je približeno građanima time što je Parlamentu, jedinoj instituciji Unije za koju se zastupnici izravno biraju, dan veći stupanj utjecaja; vjeruje da u budućoj izmjeni Ugovora treba ukloniti iznimke u primjeni redovnog

¹ SL C 285 E, 21.10.2010., str. 12.

² SL C 115, 4.5.2010., str. 1.

zakonodavnog postupka;

3. primjećuje da se Komisija u svojoj komunikaciji od 20. travnja 2010. pod nazivom „Uspostava područja slobode, sigurnosti i pravde za europske građane – Akcijski plan za provedbu Stockholmskog programa” (COM(2010)0171) zauzela za „pokazivanje više volje u odgovorima na svakodnevne brige i težnje europskih naroda” i naglasila da „Unija mora biti sposobna reagirati na nepredviđene događaje, bez odgađanja koristiti prilike te predviđati buduće tendencije i prilagođavati im se”;
4. podsjeća na primjenu redovnog zakonodavnog postupka u EU-u kao načela koje obuhvaća proces odlučivanja u širem rasponu politika koje se odnose na područje slobode, sigurnosti i pravde, na zahtjev iz Ugovora da se odluke donose „što otvoreni je i što je moguće bliže građanima” i na povećanu potrebu za fleksibilnošću; poručuje Komisiji da se koristi svojim pravom zakonodavne inicijative, potpuno se pridržavajući svojih nadležnosti koje su utvrđene Ugovorima i načelima propisanima tim Ugovorima, uključujući načelo supsidijarnosti, te blisko surađujući sa suzakonodavcima;

Nacionalni parlamenti

5. stajališta je da je povećano sudjelovanje nacionalnih parlamenta u aktivnostima Europske unije, kakvo je osmišljeno u Protokolima br. 1 (o ulozi nacionalnih parlamenta u Europskoj uniji) i br. 2 (o primjeni načela supsidijarnosti i proporcionalnosti) uz Ugovor o Europskoj uniji i Ugovor o funkcioniranju Europske unije, pozitivno utjecalo posebno na razvoj i funkcioniranje područja slobode, sigurnosti i pravde ne samo zato što je sada veća vjerojatnost da će se poštovati načelo supsidijarnosti nego i zato što je šira i jača uključenost europskih naroda u demokratske procese značajno pridonijela usvajanju zakonodavstva i donošenju europskih politika;
6. poziva na intenzivniju suradnju i dijalog između nacionalnih parlamenta i Europskog parlamenta, kao i između institucija i tijela EU-a općenito te nacionalnih parlamenta, kako bi se osiguralo da institucije i tijela EU-a u što većoj mjeri izravno i brzo učine dostupnima informacije o inicijativama EU-a nacionalnim parlamentima;

Jedinstven izborni zakon za izbore za Europski parlament

7. primjećuje da čak i u nedostatku sporazuma o jedinstvenom izbornom postupku kod izbora za Europski parlament izborni sustavi postupno postaju sve sličniji, posebno zbog osnivanja političkih stranaka i političkih zaklada na razini EU-a, rada uloženog u izradu Europskog statuta na temelju prijedloga Komisije za reformu pravila koja uređuju europske političke stranke i zabrane obnašanja dvostrukog mandata, prema kojoj je funkcija zastupnika u Europskom parlamentu nespojiva s funkcijom zastupnika u nacionalnom parlamentu; potiče transparentnije postupke imenovanja kandidata kojima se jamči neovisnost kandidata i mogućnost uvođenja izravnih izbornih jedinica;
8. stajališta je da bi javnost trebalo bolje upoznati s demokratskom ulogom Parlamenta i da bi se europske izborne kampanje trebale usmjeriti na stvarno europska pitanja;
9. u skladu s time zauzima stajalište da će u budućnosti biti nužna reforma izborne procedure kako bi se poboljšala legitimnost i učinkovitost Parlamenta jačanjem demokratske

dimenzije EU-a i proporcionalnijom raspodjelom zastupničkih mesta u Parlamentu među državama članicama, u skladu s načelima utvrđenima u Ugovorima; smatra da će takva reforma potaknuti građane EU-a na sudjelovanje u europskim izborima u državama članicama u kojima borave a čiji nisu državljeni;

10. ipak pozdravlja kao prvi korak usvajanje Direktive Vijeća 2013/1/EU Vijeća od 20. prosinca 2012. o izmjeni Direktive 93/109/EZ o detaljnem utvrđivanju ostvarivanja pasivnog biračkog prava na izborima za Europski parlament građana Unije s prebivalištem u državi članici čiji nisu državljeni¹, pojednostavljenjem zahtjeva koje moraju ispunjavati građani EU-a s prebivalištem u državi članici čiji nisu državljeni ako se žele kandidirati na europskim izborima; zagovara uklanjanje birokratskih zapreka koje još uvijek ometaju građane EU-a s boravištem u državi članici čiji nisu državljeni pri sudjelovanju na europskim izborima te potiče suradnju među državama članicama radi uklanjanja ove smetnje koja ugrožava demokratske standarde EU-a; ponavlja da se trebaju poduzeti dodatni koraci radi osiguravanja prava glasa svakom građaninu EU-a bez obzira na njegovo trenutačno prebivalište;

Europska građanska inicijativa

11. pozdravlja donošenje uredbe o europskoj građanskoj inicijativi² kojom se građanima EU-a daju iste ovlasti za iznošenje prijedloge politika kao i one koje već imaju Parlament i Vijeće;
12. stajališta je da građanska inicijativa može imati ključnu ulogu u definiranju tema kojima se treba baviti na razini EU-a i da povećava legitimnost postupka određivanja politika na razini EU-a;
13. međutim, žali zbog tehničkih poteškoća s kojima su se susreli organizatori građanske inicijative i poziva Komisiju da ih riješi;
14. ukazuje na to da djelotvornu primjenu građanske inicijative ne ometaju samo tehničke poteškoće već i finansijski problemi uzrokovanii pomanjkanjem proračunskih sredstava;

II. Ocjena Stockholmskog programa i njegove provedbe

Temeljna prava

15. smatra da EU treba promicati najvišu razinu zaštite ljudskih prava i temeljnih sloboda za sve ljude; stajališta je da je poglavje Stockholmskog programa o promicanju građanskih prava u skladu s ovim nastojanjem; međutim, primjećuje da unatoč ostvarenom napretku treba pospješiti primjenu ovog poglavlja;
16. hitno poziva na mjere koje bi se bavile takozvanom „kopenhaškom dilemom” – situacijom u kojoj Unija postavlja visoke standarde zemljama kandidatkinjama, uz istovremeni nedostatak instrumenata za sadašnje države članice; poziva da se, po mogućnosti na temelju međuinstitucionalnog sporazuma, osnuje „kopenhaška komisija” koju bi činili

¹ SL L 26, 26.1.2013., str. 27.

² Uredba (EZ) br. 211/2011 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. veljače 2011. o građanskoj inicijativi., SL L 65, 11.3.2011., str. 1.

neovisni visokopozicionirani stručnjaci za temeljna prava koje bi također imenovao Parlament, a čiji ciljevi bi morali biti osiguranje da sve države članice poštuju zajedničke vrijednosti sadržane u članku 2. UEU-u, osiguranje kontinuiteta „kopenhaških kriterija“ te savjetovanje i izvješćivanje o pitanjima vezanima uz temeljna prava sve dok ne bude izmijenjena uredba o osnivanju Agencije za temeljna prava¹, radi proširenja djelokruga Agencije i jačanja njezinih ovlasti, što Parlament ustrajno traži;

17. izražava bojazan da se gospodarska kriza može pretvoriti u demokratsku krizu te vjeruje da je snažan politički poticaj i transparentno funkcioniranje demokratskih institucija na nacionalnoj i europskoj razini nužno za zaštitu demokratskih dostignuća, vladavine prava i temeljnih prava, za borbu protiv porasta populizma u Europi i za daljnje jačanje građanstva EU-a; zabrinut je zbog otvorenog izražavanja netolerancije prema mobilnosti građana EU-a, čiji je cilj potkopavanje prava radnika iz nekih novih država članica;
18. smatra da je potrebno pokloniti veću pozornost reagiranju na posebno stanje ranjivih skupina i jačanju borbe protiv rasizma, ksenofobije, antisemitizma, vjerske netrpeljivosti, islamofobije, netrpeljivosti prema Romima, homofobije i transfobije;
19. stajališta je da je od najveće važnosti donošenje i djelotvorna provedba zakona o suzbijanju zločina iz mržnje i govora mržnje te promicatelja, zagovornika i počinitelja zločina iz mržnje i govora mržnje te poziva na daljnje sastavljanje takvog zakonodavstva potpuno u skladu s načelom supsidijarnosti;
20. žali što nema napretka u provedbi nacionalnih strategija za integraciju Roma i što se nastavlja rasizam prema Romima i njihova diskriminacija diljem EU-a, uključujući segregaciju romske djece u obrazovnom sustavu; poziva države članice da pojačaju napore oko provedbe temeljnih prava i socijalne uključenosti Roma što ranjom primjenom preporuka navedenih u Preporuci Vijeća od 9. prosinca 2013. o učinkovitim mjerama integracije Roma u državama članicama²; poziva Komisiju i države članice da financijski podrže romske organizacije i uključe ih u sve politike koje ih se tiču;
21. naglašava činjenicu da se načelo univerzalnosti primjenjuje na temeljna prava i ravnopravnost; stoga potiče Vijeće da usvoji prijedlog direktive o suzbijanju diskriminacije; žali zbog neprikladnosti politike integracije osoba s invaliditetom i opsega u kojem se uvažavaju njihova prava;
22. pozdravlja donošenje Direktive 2012/29/EU o uspostavi minimalnih standarda prava, potpore i zaštite žrtava kaznenih djela³, u kojoj se posebna pozornost posvećuje zaštiti skupina u nepovoljnem položaju, kao što su žene i djeca; ističe da su te skupine često žrtve svih tipova nasilja, uključujući nasilje u obitelji; predlaže temeljitu istragu, otkrivanje i kazneno gonjenje takvih teških povreda ljudskih prava; pozdravlja usvajanje Direktive 2011/99/EU o europskom nalogu za zaštitu⁴ i Direktive 2011/36/EU o sprečavanju i suzbijanju trgovanja ljudima i zaštiti njezinih žrtava⁵(Direktiva o borbi

¹ Uredba Vijeća (EZ) br. 168/2007 od 15. veljače 2007. o osnivanju Agencije Europske unije za temeljna prava, SL L 53, 22.2.2007., str. 1.

² SL C 378, 24.12.2013., str. 1.

³ SL L 315, 14.11.2012., str. 57.

⁴ SL L 338, 21.12.2011., str. 2.

⁵ SL L 101, 15.4.2011., str. 1.

protiv trgovanja ljudima); poziva države članice da prenesu te direktive u nacionalno zakonodavstvo i primijene ih što je prije moguće;

23. upućuje na svoje stalno preispitivanje masovnog elektroničkog nadziranja građana EU-a; ponovno izražava ozbiljnu zabrinutost izraženu u svojoj rezoluciji od 4. srpnja 2013. o programu nadzora američke Agencije za nacionalnu sigurnost, obaveštajnim službama u raznim državama članicama i njihovu utjecaju na privatnost građana EU-a¹; smatra da masovno nadziranje predstavlja ozbiljan izazov u odnosu na načela demokracije, vladavinu prava i temeljna prava u Uniji te ustraje na organizaciji odgovarajućeg i učinkovitog parlamentarnog i sudskog nadzora i sigurnosti na razini EU-a i na nacionalnoj razini; smatra neophodnim uvođenje većih provjera i ravnoteže, posebno usvajanjem pravnog okvira EU-a za zaštitu podataka, što bi trebalo osigurati potpuno poštivanje temeljnih prava; smatra da se mora poduzeti nekakva mjera protiv nadziranja koje prijeti unutarnjoj sigurnosti EU-a;
24. smatra da je ispravan postupak pozivanja na odgovornost ključan za učinkovitu zaštitu i promicanje ljudskih prava te za osiguranje legitimne i učinkovite sigurnosne politike utemeljene na vladavini prava; poziva Komisiju da predloži mehanizam odgovornosti usmjeren na jačanje kapaciteta EU-a i njegovih država članica za sprečavanje, istraživanje i ispravljanje kršenja ljudskih prava na razini EU-a, posebice onih počinjenih u kontekstu prijevoza zatvorenika i nezakonitog pritvaranja u europskim zemljama o kojima postoje navodi a koje provodi CIA;
25. naglašava da će pristupanje Unije Europskoj konvenciji za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda, predviđeno člankom 6. stavkom 2. Ugovora o Europskoj Uniji, ojačati daljnju zaštitu temeljnih prava u Uniji koja je zajamčena u Povelji o temeljnim pravima i sudskoj praksi Suda Europske unije;
26. primjećuje da će pristupanje toj konvenciji pružiti građanima, kao i drugim osobama za koje je Unija odgovorna, zaštitu u kontekstu djelovanja Unije sličnu onoj koju već uživaju u kontekstu djelovanja pojedinačnih država članica; ističe da je to tim važnije jer su države članice prenijele znatne ovlasti na Uniju, a posebno u sferama politike obuhvaćenima područjem slobode, sigurnosti i pravde;
27. pozdravlja nacrt sporazuma koji je dogovorilo 47 država članica Vijeća Europe i EU o pristupanju EU-a Europskoj konvenciji o ljudskim pravima te iščekuje pozitivno mišljenje Suda Europske unije o dogovorenom tekstu; poziva Parlament i Vijeće da ratificiraju sporazum ubrzo nakon konačne odluke Suda Europske unije;
28. pozdravlja činjenicu da će pristupanje toj konvenciji pružiti građanima, zajedno s drugim osobama za koje je Unija odgovorna, neophodnu dodatnu zaštitu, osobito u kontekstu područja slobode, sigurnosti i pravde; naglašava predug rok za dovršenje pregovora o pristupanju i ne odobrava činjenicu da EU još nije u stvarnosti pristupila toj konvenciji; podsjeća da pristupanje EU-a ne ovisi samo o ratifikaciji njegovih država članica nego i o ratifikaciji drugih država koje su stranke te konvencije; poziva sve stranke na koje se to odnosi da što ranije započnu ratifikaciju;

¹ Usvojeni tekstovi, P7_TA(2013)0322.

29. oštro osuđuje blokadu i zastoje koje je EU doživio u pregovorima o pristupanju Europskoj konvenciji o ljudskim pravima (EKLJP) i poziva institucije EU-a i države članice da ubrzaju postupke pristupanja EU-a EKLJP-u te odbace svaki budući daljnji pokušaj potkopavanja uloge, nadležnosti i ovlasti iz EKLJP-a u odnosu na ljudska prava i temeljne slobode građana i rezidenata;
30. poziva na preispitivanje Uredbe o javnom pristupu dokumentima¹ koja će biti usvojena na temelju prijedloga Parlamenta;
31. poziva Komisiju i države članice da razviju posebne alate temeljene na novim informacijskim i komunikacijskim tehnologijama kako bi na europskoj razini razmijenili primjere najbolje prakse u borbi protiv diskriminacije;
32. naglašava da je važno uključiti rodnu dimenziju u sve strategije za integraciju osoba s invaliditetom, imigranata, Roma i drugih manjina te isključenih osoba;

Pravosudna suradnja u građanskim i kaznenim stvarima

33. zapaža da Stockholmski program ima za cilj olakšavanje slobodnog kretanja građana EU-a i osoba s boravištem u EU-u zaštitom i poštovanjem svih prava i obveza koji proizlaze iz europskog područja pravde te da pravosudna suradnja predstavlja glavno oruđe za postizanje toga cilja;
34. uvažava to da inicijative na polju uzajamnog priznavanja pravnih položaja, presuda i isprava imaju vrlo važnu ulogu u tom pogledu, budući da se uzajamnim priznavanjem ne izmjenjuju pravni sustavi država članica, ali se uklanjuju finansijski i administrativni teret i pravne prepreke za građane, obitelji i poduzeća koja se koriste slobodama koje su im zajamčene Ugovorom, pri čemu se također poštuje vladavina prava i temeljna prava;
35. podsjeća da Stockholmski program sadrži niz većih inicijativa na polju građanskog prava, uključujući jednostavnije priznavanje presuda, valjanost oporuka diljem Unije, lakše postupke za prihvatanje javnih isprava, jednostavniju prisilnu naplatu duga i inicijative Unije na području pravnog osposobljavanja;
36. napominje da su dosad prihvaćena samo tri zakona u ovom području, a to su Preinaka Bruxelles I.², Uredba o nasljeđivanju³ i Uredba Rim III.⁴, od kojih je samo treći danas primjenjiv te budući da, unatoč tome što je Komisija predstavila znatan broj prijedloga na koje se poziva u Stockholmskom programu, još uvijek predstoji objava nekoliko većih prijedloga, uključujući one koji se odnose na uzajamno priznavanje učinaka isprava o osobnom stanju građana i 14. Direktivu o pravu trgovackih društava;

¹ Uredba (EZ) br. 1049/2001 Europskog parlamenta i Vijeća od 30. svibnja 2001. o javnom pristupu dokumentima Europskog parlamenta, Vijeća i Komisije, SL L 145, 31.5.2001., str. 43.

² Uredba (EU) br. 1215/2012 Europskog parlamenta i Vijeća od 12. prosinca 2012.

o nadležnosti, priznavanju i izvršenju sudskih odluka u građanskim i trgovackim stvarima (preinaka), SL L, 351, 20.12.2012., str. 1.

³ Uredba (EU) br. 650/2012 Europskog parlamenta i Vijeća od 4. srpnja 2012. o nadležnosti, mjerodavnom pravu, priznavanju i izvršavanju odluka i prihvatanju i izvršavanju javnih isprava u naslijednim stvarima i o uspostavi Europske potvrde o nasljeđivanju, SL L 201, 27.7.2012., str. 107.

⁴ Uredba Vijeća (EU) br. 1259/2010 od 20. prosinca 2010. o provedbi pojačane suradnje u području prava primjenljivog na razvod braka i zakonsku rastavu, SL L 343, 29.12.2010., str. 10.

37. smatra da je preduvjet uzajamnog priznavanja povjerenje građana i pravnih stručnjaka u svoje pravne institucije; primjećuje da jačanje istinski europske pravne kulture koja će u potpunosti poštovati temeljna prava i načela supsidijarnosti i neovisnosti sudske vlasti, uspostavljanje zajedničkih standarda i razumijevanje drugih pravnih sustava, osobito u vidu osposobljavanja, ima vrlo važnu ulogu u podupiranju uzajamnog priznavanja i povjerenja; naglašava da međusobno priznavanje i povjerenje mogu dovesti do postupnih promjena u nacionalnim tradicijama građanskog prava kroz razmjenu najboljih praksi među državama članicama; smatra da se tom razmjenom ne bi trebalo umanjiti vrijednost nacionalnih pravnih tradicija;
38. napominje da su zakonodavne inicijative na području građanskog prava dugo bile usmjerene na materijalno pravo; poziva na stavljanje većeg težišta na procesno pravo u budućnosti;
39. potiče Komisiju na djelotvoran rad na uspostavi konvencije o međunarodnim presudama koja bi imala slične ciljeve kao i Uredba Bruxelles I;
40. izražava zadovoljstvo zbog prijedloga direktive o poboljšanju ravnoteže između spolova među savjetodavnim članovima uprava trgovачkih društava koja su uvrštena na burzama¹; naglašava potrebu za borbotom protiv još uvjek prisutnog „staklenog stropa”, koji je i dalje jedna od glavnih prepreka razvoju ženskih karijera;
41. pozdravlja prijedlog uredbe Komisije o promicanju slobodnog kretanja građana i poduzeća pojednostavljenjem postupka priznavanja određenih javnih isprava, čime se uklanja birokracija i postojeći jaz između institucija EU-a i građana;
42. poziva Komisiju da u skladu s prethodnim obvezama i na temelju opetovanih zahtjeva Parlamenta provede postojeće planove o donošenju prijedloga uredbe o uzajamnom priznavanju učinka svih isprava o osobnom stanju građana u EU-u koji bi se temeljio na sveobuhvatnom pristupu kako bi se uklonile diskriminatorne pravne i administrativne prepreke za građane i građanke i njihove obitelji koje žele ostvariti svoje pravo na slobodno kretanje te da omogući građanima EU-a i osobama s boravištem u EU-u i njihovim obiteljima da diljem Unije zadrže postojeća prava povezana s osobnim stanjem građana koja su već pravno priznata u nizu europskih pravnih poredaka;
43. ponovno poziva na donošenje europskog kodeksa o međunarodnom privatnom pravu;
44. poziva Komisiju da nastavi razvijati program e-Pravosuđa kako bi građanima omogućila izravan internetski pristup pravnim informacijama i pravosuđu;
45. uvažava napredak koji je dosad ostvaren izvedbenim planom za jačanje postupovnih prava osumnjičenika i optuženika u kaznenom postupku, uključujući usvajanje direktiva o pravu na tumačenje i prevođenje², pravu na informaciju u kaznenim postupcima³ i o pravu na

¹ COM(2012) 0614

² Direktiva 2010/64/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 20. listopada 2010. o pravu na tumačenje i prevođenje u kaznenim postupcima , SL L 280, 26.10.2010., str. 1.

³ Direktiva 2012/13/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 22. svibnja 2012. o pravu na informaciju u kaznenom postupku , SL L 142, 1.6.2012., str. 1.

pristup odvjetniku u kaznenom postupku¹; poziva na pravodobno i ispravno prenošenje tih direktiva i osposobljavanje vladinih dužnosnika, sudaca, tužitelja i branitelja; ponavlja da su te mjere ključne za pravilno funkcioniranje pravosudne suradnje u EU-u kaznenim stvarima, osobito u pogledu provedbe mjera koje se temelje na načelu uzajamnog priznavanja kao što je europski uhidbeni nalog te ponavlja da je stalni napredak u zaštiti prava osumnjičenika i tuženika ključan; prima na znanje prijedloge o pravnoj pomoći, pretpostavci nedužnosti i zaštiti djece; čvrsto vjeruje da osobito pravna pomoć mora biti djelotvorno zajamčena kako bi se osigurala djelotvorna provedba Direktive o pravu na pristup odvjetniku; poziva na raspravu o zaštiti svjedoka i zviždača; poziva na to da se jačanje procesnih prava osumnjičenika i optuženih osoba u kaznenom postupku učini prioritetom za program za razdoblje nakon primjene Stockholmskog programa i podsjeća na to da izvedbeni plan nije sveobuhvatan;

46. žali zbog toga što i dalje predstoji dodatan rad u vezi s pritvaranjem prije suđenja, administrativnim pritvorom i pritvaranjem maloljetnika, u pogledu čega standardi u mnogim državama članicama ne odgovaraju standardima ljudskih prava i drugim međunarodnim standardima; prepoznaće potrebu za procjenjivanjem djelotvornosti nezakonodavnog rada na postojećim okvirnim odlukama, za općim prepoznavanjem problema sa pravom o pritvoru prije suđenja i praksama diljem Europe koji su utvrđeni tijekom savjetovanja Komisije te za posvećenošću ponovnom razmatranju argumenata za uspostavu minimalnih i izvršivih standarda u vezi s pritvorom prije suđenja uz pomoć zakonodavnog djelovanja; poziva Komisiju da zakonodavnim djelovanjem ponovno razmotri argumente za uspostavu takvih standarda u vezi s pritvorom prije suđenja, administrativnim pritvorom i pritvaranjem maloljetnika;
47. čvrsto vjeruje da bi dosljednost u načelima koja se primjenjuju u razvoju kaznenopravnog područja EU-a trebala biti prioritet i da bi institucije EU-a u tom pogledu međusobno trebale blisko surađivati, kao što je predloženo u rezoluciji od 22. svibnja 2012. o pristupu EU-a kaznenom pravu²;
48. vjeruje da se uzajamno povjerenje među državama članicama mora biti osnažiti usklađivanjem poštovanja temeljnih prava u okviru kaznenih postupaka i poduzimanjem zajedničkih mjera kako bi se osiguralo pravedno sudovanje i upravljanje zatvorima, što je često izvor manjka povjerenja među državama članicama, te da uzajamno priznavanje i usklađivanje kaznenog prava EU-a ne može napredovati bez ozbiljnih povratnih informacija o provedbi tih propisa na razini država članica;
49. pozdravlja prijedlog uredbe Vijeća o uspostavi Ureda europskog javnog tužitelja (COM(2013)0354; čvrsto vjeruje da bi uspostava Ureda europskog javnog tužitelja bila važan korak u dalnjem razvoju područja slobode, sigurnosti i pravde u EU-u; smatra da bi Vijeće, ako se uspostava Ureda europskog javnog tužitelja pokaže uspješnom, ubuduće trebalo razmotriti korištenje člankom 86. stavkom 4. UFEU-a za proširenje ovlasti toga ureda na teška kaznena djela s prekograničnim elementima; nadalje, pozdravlja prijedlog

¹ Direktiva 2013/48/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 22. listopada 2013. o pravu na pristup odvjetniku u kaznenom postupku i u postupku na temelju europskog uhidbenog naloga te o pravu na obavešćivanje treće strane u slučaju oduzimanja slobode i na komunikaciju s trećim osobama i konzularnim tijelima, SL L 294, 6.11.2013., str. 1.

² SL C 264 E, 13.9.2013., str. 7.

uredbe o Agenciji Europske unije za suradnju u kaznenom pravosuđu (Eurojust) (COM(2013)0535);

50. vjeruje da su potrebni veći napori za provedbu načela uzajamnog priznavanja sudskeih odluka koje se odnose na izvršenje kaznenih presuda;
51. vjeruje da je djelotvoran, pristupačan i pravedan pravosudni sustav koji poštuje temeljna prava snažan pokretač demokracije, povjerenja i dobrobiti građana i uspješnog gospodarstva;
52. pozdravlja stalne napore institucija EU-a i država članica za općeprihvaćenu potporu Međunarodnom kaznenom суду koji je od ključnog značaja za osiguravanje pravde za žrtve zločina i promicanje poštovanja međunarodnog humanitarnog prava i prava o ljudskim pravima; potiče sve države članice da s Međunarodnim kaznenim sudom zaključe okvirne sporazume, posebno one o premještanju svjedoka, privremenom puštanju na slobodu, premještanju oslobođenih osoba i izvršenju kazni; poziva države članice EU-a da, kao države stranke Rimskog statuta Međunarodnog kaznenog suda, osiguraju Sudu sve potrebne resurse kako bi ispunio svoj mandat i izvršio pravdu na uvjerljiv, pravičan i transparentan način;
53. naglašava potrebu za pružanjem odgovarajućeg sposobljevanja za službenike (policijske službenike, zdravstveno osoblje, sudske službenike itd.) koji bi mogli doći u dodir sa slučajevima u kojima se fizički, psihološki i spolni integritet osobe smatra ugroženim, osobito u slučajevima žena koje su žrtve nasilja na temelju spola; poziva države članice da poduprnu rad civilnog društva, posebno nevladinih organizacija, ženskih udruga i drugih volonterskih organizacija koje pružaju specijalističku potporu te da s njima surađuju u pružanju potpore ženama koje su žrtve nasilja na temelju spola;
54. poziva države članice da ratificiraju Istanbulsku konvenciju o sprečavanju i borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u obitelji te poziva Komisiju da bez odgode predloži pregovaračke smjernice za pristupanje EU-a toj Konvenciji;

Unutarnja sigurnost

55. primjećuje napredak koji su države članice i Komisija ostvarile u okviru strategije unutarnje sigurnosti i ciklusa politike EU-a o organiziranom i teškom međunarodnom kriminalu, posebno na sljedećim područjima: borbi protiv terorizma, transnacionalnom organiziranom kriminalu (uključujući gospodarski kriminal), kibernetičkom kriminalu te kibernetički potpomognutom kriminalu, kao što je dječja pornografija, zaštiti ključne infrastrukture i borbi protiv korupcije, pranja novca, financiranja terorizma, nasilne radikalizacije i trgovine nezakonitim oružjem; ipak ističe da je u svim navedenim područjima potrebno ostvariti daljnji napredak;
56. ističe da je trgovanje ljudima ozbiljan zločin koji posebno pogađa žene i koji predstavlja kršenje ljudskih prava i dostojarstva koje Unija ne može dopustiti; sa žaljenjem primjećuje porast broja osoba koje kao žrtve trgovine ljudima ulaze i izlaze iz Unije, unatoč tome što je Direktiva EU-a o borbi protiv trgovine ljudima stupila na snagu u prosincu 2011.; poziva države članice da pojačaju napore za suzbijanje ovog zabrinjavajućeg trenda tako što će u skladu s Direktivom osigurati razvoj i provedbu

zajedničke, usklađene i ambiciozne europske strategije, kao i zakonodavstva i mjera za borbu protiv trgovine ljudima i međunarodnog organiziranog kriminala, posebno ciljujući na žene i maloljetnike; ističe potrebu za tim da se aktivnosti u svrhu borbe protiv trgovine ljudima, prisilnog rada i neredovite imigracije usredotoče na temeljne uzroke;

57. žali zbog toga što države članice nisu u potpunosti provele ili u nacionalno utvrđivanje politika uključile akcijski plan EU-a za jačanje kemijske, biološke, radiološke i nuklearne sigurnosti za razdoblje 2010. – 2013. (COM(2009)0273); stoga poziva EU i države članice na jačanje regionalne i europske suradnje i usklađivanja na području kemijske, biološke, radiološke i nuklearne sigurnosti te u vezi s tim također poziva Vijeće da osigura usklađivanje između nacionalnih tijela i koordinatora za borbu protiv terorizma;
58. poziva Komisiju da pojača svoje napore pri zaštiti finansijskih interesa Unije i dovršenju odgođene reforme Europskog ureda za borbu protiv prijevara, uz potpuno provođenje zaštite podataka i prava osumnjičenika na temelju odgovarajućih kaznenih definicija;
59. pozdravlja postignuti dogovor o prijedlogu Direktive o zamrzavanju i oduzimanju imovinske koristi ostvarene kaznenim djelima u Europskoj uniji (COM(2012)0085); ističe da je oduzimanje imovine koja potječe od kaznenih djela jedan od najdjelotvornijih načina za borbu protiv kriminalnih organizacija;
60. čvrsto vjeruje da se politika EU-a o borbi protiv terorizma treba pozabaviti pitanjem radikalizacije skupina/pojedinaca u europskim društvima i očitim trendom individualizacije terorističkih aktivnosti u našem društvu; poziva na bolju usklađenost svih službi EU-a odgovornih za provedbu politika EU-a u borbi protiv terorizma, odnosno koordinatora EU-a za borbu protiv terorizma, Europol, Stalnog odbora Vijeća za operativnu suradnju u području unutarnje sigurnosti (COSI), radne skupine za terorizam (vanjski aspekti) (COTER) i Eurojusta;
61. žali što se u Komunikaciji Komisije od 10. travnja 2013. pod nazivom „Drugo izvješće o provedbi strategije unutarnje sigurnosti EU-a“ (COM(2013)0179) nedovoljno kritički osvrće na aktivnosti koje se provode u okviru strategije unutarnje sigurnosti te se ponavljaju jednaki prioriteti kao i u prvoj komunikaciji iz studenoga 2010., a osobito se zanemaruju posljedice uključivanja Povelje o temeljnim pravima čija se većina odredaba ne primjenjuje samo na građane EU-a, nego na sve osobe na teritoriju EU-a;
62. podsjeća na to da Parlament sada ima punopravnu institucionalnu ulogu na području sigurnosne politike te stoga ima pravo na aktivno sudjelovanje u određivanju obilježja i prioriteta strategije unutarnje sigurnosti i ocjenjivanju tih instrumenata, uključujući kroz praćenje provedbe strategije unutarnje sigurnosti koju zajednički provode Europski parlament, nacionalni parlamenti i Vijeće u skladu s člancima 70. i 71. UFEU-a; smatra da bi Parlament trebao imati ključnu ulogu u procjeni i određivanju politike unutarnje sigurnosti, s obzirom na to da ona ima snažan utjecaj na temeljna prava svih osoba koje žive u EU-u; stoga ističe potrebu za tim da se osigura da navedena politika spada u nadležnost jedine izravno birane europske institucije koja je odgovorna za kontrolu i demokratski nadzor;
63. smatra da su ključni uvjeti za učinkovitost strategije unutarnje sigurnosti pravilna ocjena provedbe, učinaka i konkretnih rezultata politika i zakonodavstva u području unutarnje

sigurnosti, analiza sigurnosnih prijetnji koje treba riješiti, razmatranje načela proporcionalnosti i potrebnosti te demokratska rasprava;

64. ističe da se sadašnja strategija unutarnje sigurnosti privodi kraju 2014.; poziva Komisiju da započne s pripremama nove strategije unutarnje sigurnosti za razdoblje 2015. do 2019. koja uzima u obzir stupanje na snagu Ugovora iz Lisabona i uključivanje Povelje o temeljnim pravima u pravo Unije; poziva Vijeće da prije donošenja nove strategije unutarnje sigurnosti u obzir uzme doprinos Parlamenta glede iste; u vezi s tim, u obzir uzima analize Europol-a, uključujući analizu rizika;
65. potvrđuje da je prekogranični kriminal u porastu u EU-u i stoga naglašava važnost dostačnog financiranja agencija koje djeluju u području suradnje u provedbi zakona; smatra da je sadašnje uredenje različitih instrumenta, puteva i alata za razmjenu informacija o kaznenom progonu na europskoj razini složeno i nepregledno, što vodi do neučinkovitog korištenja dostupnih instrumenata i nedostačnog demokratskog nadzora i odgovornosti na razini EU-a; poziva na to da vizija oblikovanja i optimiziranja razmjene podataka u području provedbe prava u EU, uz istodobno jamčenje temeljnih prava, uključujući visoku razinu zaštite podataka, bude usmjerena prema budućnosti; primjećuje potrebu za povećanjem međusobnog povjerenja tijela zaduženih za provedbu zakona kako bi se potaknula razmjena informacija;
66. odbacuje pojam prognostičkog rada policije bez početne sumnje, osobito prijedlog EU-a o evidenciji imena putnika i zamisao o sustavu EU-a za praćenje financiranja terorizma; poziva Komisiju na opoziv Direktive o zadržavanju podataka¹;
67. poziva Komisiju da države članice potiče da uspostave potporne centre u područjima poznatima po prostituciji kako bi se žrtvama pružila trenutačna psihološka i fizička pomoć;
68. poziva Komisiju da žurno iznese prijedloge za donošenje instrumenata za prekograničnu policijsku suradnju usvojenih u sklopu bivšeg trećeg stupa – kao što je Odluka iz Prüma i Švedska inicijativa – unutar zakonskog okvira Ugovora iz Lisabona;
69. pozdravlja prijedlog Komisije za novu uredbu Europol-a koja se temelji na novoj pravnoj osnovi predviđenoj Ugovorom iz Lisabona te se nada da će taj važni zakonodavni dokument brzo napredovati u skladu s načelima Ugovora tako da Europol može učinkovitije izvršavati svoju ulogu u borbi protiv organiziranog prekograničnog kriminala;
70. žali zbog toga što EU i dalje ne posjeduje odgovarajuća sredstva za sprječavanje i odgovaranje na prirodne nepogode ili nesreće izazvane ljudskim djelovanjem;

Granice i vize

71. pozdravlja zaključivanje pregovora o paketu za upravljanje schengenskim prostorom;

¹ Direktiva 2006/24/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 15. ožujka 2006. o zadržavanju podataka dobivenih ili obrađenih u vezi s pružanjem javno dostupnih elektroničkih komunikacijskih usluga ili javnih komunikacijskih mreža i o izmjeni Direktive 2002/58/EZ, SL L 105, 13.4.2006., str. 54.

poziva Komisiju da u potpunosti ispunji svoju ulogu koordinatorice u ocjeni Schengena i čuvarice Ugovora, kako bi se izbjegla svaka situacija koja bi mogla ugroziti funkcioniranje schengenskog prostora; podsjeća na to da schengenski prostor ovisi o međusobnom povjerenju te o ispunjavanju obveza svake države članice, uključujući kontrolu vanjskih granica, u skladu s odredbama Zakonika o schengenskim granicama, što podrazumijeva i korištenje raspoloživim tehnologijama; naglašava važnost borbe protiv trgovine drogom i krijumčarenja na granicama, uključujući krijumčarenje migranata; podsjeća na svoje stajalište da schengenski prostor treba bez odgađanja proširiti kako bi obuhvaćao Rumunjsku i Bugarsku;

72. smatra da je uklanjanje kontrola na unutarnjim granicama jedno od najvećih postignuća europske integracije; poziva Komisiju da posebnu pažnju obrati na odsustvo kontrola na unutarnjim granicama i odlučno spriječi sve pokušaje ograničavanja slobode kretanja osoba koji nisu u skladu s pravnom stečevinom;
73. priznaje da je schengenski prostor jedinstvena pojava te se do sada postupno razvijao; ipak smatra da je nužno dugoročno osmišljavanje njegova dalnjeg razvoja; smatra da bi schengenske vanjske granice ubuduće trebale nadzirati europske pogranične službe čija obuka uključuje upoznavanje sa standardima ljudskih prava;
74. pozdravlja reformu mandata agencije FRONTEX i Sporazum o europskom sustavu nadzora granica (Eurosur); smatra da se što prije trebaju utvrditi novi propisi o nadzoru morskih granica, pri čemu prednost treba dati spašavanju života migranata kao i poštovanju ljudskih prava migranata i tražitelja azila, uključujući načelo zabrane protjerivanja, te pravima djece i žrtava trgovine ljudima; podsjeća na to da Unija i države članice u kontekstu intervencija na otvorenome moru ili prilikom izdavanja pravila o nadzoru vanjskih granica Unije trebaju poštovati međunarodno pravo, pravnu stečevinu i, posebno, sudsku praksu Europskog suda za ljudska prava;
75. izražava duboku tugu i žaljenje zbog tragičnih stradanja na granicama EU-a, naročito na Sredozemnom moru; ponavlja svoje mišljenje da događaji kod Lampeduse trebaju biti prekretница za EU te da je usvajanje usklađenog pristupa temeljenog na solidarnosti i odgovornosti uz potporu zajedničkih instrumenata jedini način da se spriječe buduće tragedije;
76. poziva Komisiju da pruži informacije o situaciji u pritvornim centrima, uključujući u pogledu poštovanja ljudskih prava, te da iznese inicijative koje se odnose na djelovanje takvih centara u budućnosti;
77. izražava veliku zabrinutost zbog sve većeg broja smrtnih slučajeva, posebno na moru, i kršenja ljudskih prava koji se događaju tijekom nezakonitih pokušaja migranata da uđu na područje EU-a; zahtijeva da Komisija prije sklapanja bilo kakvog sporazuma između Frontexa i treće zemlje o tome obavijesti Parlament; ustraže na tome da takvi sporazumi moraju dati stroga jamstva kojima se osigurava potpuno poštovanje standarda ljudskih prava, također u odnosu na operacije vraćanja, zajedničkog nadzora, potrage i spašavanja te presretanja;
78. podsjeća na ključnu ulogu Frontexa i Europske visoke policijske škole pri obuci policijskog osoblja i graničnih službi kako bi pri izvršavanju europskog pravosuđa i

- provedbe zakona poštovali ljudska prava migranata;
79. snažno podržava poziv Europskog vijeća na jačanje uloge Frontexa u skladu sa Stockholmskim programom kako bi se povećao njegov kapacitet za učinkovitiji odgovor na promjenjive migracijske tokove;
 80. izražava žaljenje zbog zakašnjele migracije na schengenski informacijski sustav II. i nastalog povećanja troškova; pozdravlja nastavak usvajanja viznog informacijskog sustava i uspostavu agencije eu-LISA za operativno upravljanje; naglašava da navedeni novi sustavi sada trebaju biti ispitani u svakodnevnoj uporabi; ponavlja svoj zahtjev za time da „novi instrumenti za upravljanje granicama ili opsežni sustavi za pohranu podataka ne trebaju biti stavljeni u upotrebu sve dok su postojeći alati potrebni, u potpunosti funkcionalni, sigurni i pouzdani”; izražava duboku zabrinutost zbog prijavljenih upada u schengenski informacijski sustav i smatra da je potrebno raspraviti o pitanju eksternaliziranja aktivnosti koje se odnose na rad opsežnih europskih informatičkih sustava i upravljanje njima; poziva Komisiju da pravovremeno dostavi ocjene tih sustava predviđenih pojedinim pravnim instrumentima; žali zbog nedovoljnog napretka u vezi s korištenjem sigurnim izvornim dokumentima;
 81. pozdravlja napredak postignut na području vizne pravne stečevine, no usto poziva na poboljšanu provedbu postojećih pravila; smatra da su se zajednički centri za podnošenje zahtjeva za vize pokazali kao koristan alat koji bi mogao postati standard u budućnosti; smatra da bi se u međuinsticionalnim raspravama o ciljevima zajedničke vizne politike trebalo odrediti korake koje treba poduzeti za daljnje usklađivanje viznih postupaka, uključujući zajednička pravila o izdavanju viza; poziva na sklapanje dalnjih sporazuma o pojednostavljenju viznih postupaka te na praćenje i poboljšanje postojećih;
 82. poziva države članice da iskoriste postojeće odredbe Zakonika o vizama i Zakonika o schengenskim granicama koje omogućuju izdavanje humanitarnih viza te da potpomognu osiguravanju privremenog skloništa za aktiviste za ljudska prava koji se nalaze u opasnosti u trećim zemljama;
 83. poziva institucije EU-a i države članice da povećaju mobilnost radnika izdavanjem privremenih viza i olakšavanjem postupka ponovne prijave za osobe koje se već nalaze u sustavu; smatra da bi tako učinkovito povećala mobilnost radnika time što bi se zajamčila pravna sigurnost i povećala unutarnja mobilnost unutar EU-a;
 84. poziva Komisiju da dodatno poboljša postojeće sporazume o pojednostavljenju viznih postupaka između Unije i istočnih susjeda te da radi na uspostavi bezviznog putnog prostora čime bi se omogućio međuljudski kontakt;

Azil i migracija

85. podsjeća da je u okviru Stockholmskog programa Europsko vijeće naglasilo „da migracija kojom se dobro upravlja može biti korisna za sve zainteresirane strane”; očekuje daljnji napredak u donošenju zakonodavstva na području zakonite migracije i poziva na veće napore u budućnosti s obzirom na demokratske izazove i potrebe gospodarstva; istodobno smatra da integracija migranata zahtijeva veću pozornost;

86. poziva europske institucije i vlade država članica da šire svijest u široj javnosti i među poslodavcima o imigracijskom internetskom portalu EU-a; poziva Komisiju da nadzire prenošenje Direktive o plavoj karti i izvješćuje o njezinoj primjeni kao što je utvrđeno Direktivom;
87. hitno poziva na veću transparentnost te od svake države članice zahtjeva da na godišnjoj osnovi izvješće o napretku svake pojedine manjinske skupine na području integracije u tržište rada i učinaka politike ravnopravnosti; potiče Europsku komisiju da podnese „godišnje izvješće o trendovima” koje odražava usporedive pokazatelje socijalne kohezije koji su dogovorenih te ih iznese kao ciljeve, uključujući nadzor nad situacijom s novim migrantima, državljanima trećih zemalja s dugotrajnim boravištem, naturaliziranim migrantima i djecom migranata u cijeloj Europskoj uniji, te raščlani prema ravnopravnosti (tj. etničkoj/rasnoj, religije/uvjerenja, spolnoj, dobnoj, spolne orijentacije i invaliditeta), kako bi se mogao mjeriti napredak politike socijalnog uključivanja tijekom vremena; smatra da bi se u tu svrhu trebalo primijeniti otvorenu metodu koordinacije;
88. prepoznaje da su nedavne promjene i nemiri u sjevernoj Africi i na Bliskom istoku pojačale pritisak na istočne i južne granice EU-a;
89. pozdravlja usvajanje paketa o azilu; poziva Komisiju na nadziranje pravilne provedbe paketa od strane država članica od datuma primjene nadalje i poduzimanje potrebnih koraka kako bi osigurala usklađenost nacionalnog zakonodavstva sa sudskom praksom; predlaže da ubuduće Europski potporni ured za azil (EASO) uključi to novo zakonodavstvo u svoje programe obuke;
90. poziva na uspostavu povezne točke za pitanja spolne jednakosti u EASO-u;
91. žali zbog kontinuirane i sustavne prakse zadržavanja migranata u pritvornim centrima, što je nedavno istaknuto Vijeće za ljudska prava UN-a; poziva na daljnji razvoj i provedbu alternativnih rješenja za pritvaranje, uključujući reguliranje migranata bez osobnih dokumenata ne temelju jasnih kriterija;
92. smatra da bi, u kontekstu Dublinskog sustava, trebalo u budućnosti razmotriti mogućnost ukidanja premještanja u države članice pod velikim pritiskom;
93. duboko žali zbog neuspjeha u ostvarenju načela solidarnosti i ravnopravne podjele odgovornosti, kako je određeno člankom 80. UFEU-a; smatra da će istaknute i konkretnije mjere biti nužne u budućnosti, osobito u slučaju država članica koje zaprimaju veći broj migranata i zahtjeva za azil; poziva na uvođenje usklađenog programa dobrovoljnog trajnog premještanja unutar EU-a za korisnike međunarodne zaštite;
94. smatra da bi trebalo proširiti vanjsku dimenziju politike azila u vezi s ponovnim naseljavanjem i zaštićenim postupcima ulaska; izražava žaljenje zbog dosad ograničenog sudjelovanja država članica u ponovnom naseljavanju;
95. izražava duboku zabrinutost za sudbinu državljana trećih zemalja i osoba bez državljanstva koje su ponovno prihvачene u okviru sporazuma EU-a o ponovnom prihvatu, uključujući slučajevе pritvaranja na neodređeno vrijeme, pravne nesigurnosti ili vraćanja u zemlju podrijetla, te zahtjeva da se klauzule za treće državljane isključe iz ovih

sporazuma; naglašava važnost provedbe preporuka koje je Komisija dala u ocjeni sporazuma o ponovnom prihvatu;

Vanjska dimenzija područja slobode, sigurnosti i pravde

96. navodi važnost ojačane vanjske dimenzije europske politike na području slobode, sigurnosti i pravde i poziva na bolju suradnju s trećim zemljama na svim razinama na područjima sigurnosti, migracije, temeljnih prava i upravljanja granicama;
97. ističe da bi Europska unija i države članice trebale nastaviti uključivati imigraciju u razvojnu suradnju i ojačati svoje sporazume o partnerstvu u cilju promicanja suradnje s trećim zemljama podrijetla i zemljama tranzita u borbi protiv trgovine ljudima i nezakonite imigracije, u obnavljanju obiteljskih veza, povratku i ponovnom prihvatu u kontekstu redovitog dijaloga koji Europska unija vodi s tim zemljama te djelovanja koje provodi Europska služba za vanjsko djelovanje (EEAS); poziva na solidarnost s trećim zemljama koje se nalaze u blizini zemalja u kojima se odvijaju građanski sukobi, koje primaju izbjeglice koje bježe od tih sukoba;
98. ističe potrebu za promicanje politika dobrovoljnog vraćanja;
99. naglašava da se Ugovorom o Europskoj uniji (UEU) u središte unutarnjih i vanjskih politika EU-a stavljaju ljudska prava, demokracija i vladavina prava, kao što je utvrđeno člancima 2., 3. i 21. UEU-a, te u skladu s time smatra da bi na dosljedan način trebalo razviti poštovanje, zaštitu i promicanje tih vrijednosti, što bi EU dalo vjerodostojnost na svjetskoj sceni; žali zbog upornog odbijanja Komisije da sastavi nacrt plana djelovanja na području ljudskih prava radi promicanja vrijednosti EU-a u vanjskoj dimenziji politika slobode, sigurnosti i pravde na što poziva Štokholmski program;
100. potiče Komisiju i EEAS na poduzimanje praktičnih koraka radi osiguravanja veće dosljednosti i usklađenosti između unutarnjih i vanjskih politika EU-a;
101. snažno vjeruje da EU i njegove države članice ne bi trebale potpisivati sporazume s trećim zemljama na području slobode, sigurnosti i pravde ako postoji ozbiljan rizik kršenja ljudskih prava te se ne poštuje vladavina prava; naglašava da bi svaki sporazum iz tog područja trebalo sklopiti nakon pažljive procjene učinka na ljudska prava te bi trebao sadržavati klauzulu o obustavi vezanu za ljudska prava;
102. izražava zabrinutost zbog sve brojnijih zahtjeva upućenih susjednim zemljama u vezi s migracijskom politikom i politikom upravljanja granicama u EU-u; poziva na pristup temeljen na ljudskim pravima kada je riječ o upravljanju migracijama i granicama EU-a kojim se osigurava da su prava zakonitih i nezakonitih migranta, kao i ostalih osjetljivih skupina, uvijek na prvom mjestu; podsjeća na izvanteritorijalnu primjenu Europske konvencije o ljudskim pravima u provedbi migracijske politike EU-a iz presude Europskog suda za ljudska prava;
103. poziva na bolje usklađivanje dijaloga o ljudskim pravima i pododbora za pravdu, slobodu i sigurnost utemeljenih u okviru sporazuma s trećim zemljama, osobito zemljama obuhvaćenima Europskog politikom susjedstva te, općenitije, svih onih na koje utječu sporazumi o ponovnom prihvatu;

104. poziva Komisiju da predloži aktivnosti zaštite i pružanja pomoći ženama koje su žrtve trgovine ljudima i seksualnog iskorištavanja putem mjera koje uključuju razvoj programa kompenzacije, siguran povratak, pomoć pri reintegraciji u državi domaćinu u slučaju svojevoljnog povratka, pomoć i potporu tijekom boravka u EU-u te suradnju s vlastima u zemlji podrijetla kako bi se zaštitile obitelji žrtava trgovine ljudima i seksualnog iskorištavanja;

Metode, sredstva i postupci

105. smatra da se procesom oblikovanja politike treba poštovati najviše moguće standarde; smatra da bi se u definiranju problema, raspravi o mogućim rješenjima i izboru mogućih opcija trebalo pratiti redoslijed; navodi da je potrebno uložiti veće napore u istraživanje na europskoj razini i da bi bliskija suradnja i bolja podjela informacija između europskih institucija i agencija te država članica poboljšala oblikovanje i provedbu politike;
106. žali zbog nepostojanja objektivne ocjene napretka u ostvarivanju područja slobode, sigurnosti i pravde te pouzdanih informacija o provedbi pravne stečevine od strane država članica;
107. predlaže sustavnu, objektivnu i neovisnu naknadnu ocjenu zakonodavstva i njegove provedbe, u kojoj bi također trebalo ocijeniti trajnu potrebu za zakonodavstvom na tom području; posebice ističe važnost provedbe ocjene učinka u tu svrhu unutar Komisije, Parlamenta i Vijeća uz istodobno očuvanje standarda i izbjegavanje prekomjerne birokracije;
108. pozdravlja inicijativu Komisije za izradu nacrta o Semaforu pravde EU-a čiji je cilj osiguranje visokokvalitetnog pravnog sustava na području građanskog, trgovačkog i upravnog prava budući da je konkretna primjena zakona u konačnici u nadležnosti sudova;
109. naglašava da visokokvalitetni pravni sustavi mogu imati ključnu ulogu u vraćanju pouzdanosti te da mogu obnoviti gospodarski rast i pridonijeti povjerenju i stabilnosti; ističe da predvidljive, pravodobne i provedive sudske odluke čine važne strukturne komponente privlačnog poslovnog okruženja, kao što je opisano u komunikaciji Komisije „Semafor pravde EU-a, alat za promicanje učinkovitog pravosuđa i rasta“ (COM(2013)0160);
110. poziva Komisiju da stavi veći naglasak na nadziranje i osiguravanje konkretne provedbe zakonodavstva EU-a od strane država članica; smatra da to mora predstavljati politički prioritet s obzirom na širok jaz koji se često zamjećuje između politika donošenih na europskoj razini i njihove provedbe na nacionalnoj razini; ističe da se svako strateško planiranje mora temeljiti na iskustvu prethodne provedbe i da se takvo planiranje stoga ne smije sastojati isključivo od popisa ciljeva i prioriteta nego mora uključivati prethodno planiranje radi ocjene provedbe; navodi da, kad su u pitanju prava građana i državljana trećih zemalja s boravištem, to je potrebno provoditi od prvoga dana stupanja na snagu određenog zakona; smatra da je potrebno učiniti više kako bi se ostvarila odgovarajuća provedba, među ostalim uz pomoć usklađivanja i suradnje između Komisije, država članica i agencija te pružanjem pomoći državama članicama u vidu smjernica, praktične potpore i razmjene najboljih praksi; zauzima stajalište da bi razlozi koji su doveli do

neuspjeha provedbe zakonodavstva EU-a trebali biti utvrđeni i riješeni, ako je potrebno putem postupaka zbog kršenja prava;

111. smatra da poboljšavanje kvalitete zakonodavstva EU-a na području slobode, sigurnosti i pravde iziskuje zajedničke napore država članica i europskih institucija radi poboljšanja razmijene informacija o svakom nacionalnom sustavu i pružanja točnih pravnih informacija (o nacionalnom/regionalnom zakonodavstvu i standardima koji su primjenjivi) kao i informacija o provedbi i praksama; poziva na bolju koordinaciju među institucijama;
112. žali zbog činjenice što Vijeće ne uključuje Parlament više u sastavljanje strateških dokumenata, kao što su strategija za droge i strategija za unutarnju sigurnost;
113. smatra da je razvoj europske kulture pravosuđa ključni preduvjet za ostvarenje područja slobode, sigurnosti i pravde za građane i osiguravanje bolje primjene prava EU-a; imajući to u vidu, poziva na stavljanje mnogo većeg naglaska na pravosudnu obuku EU-a za sve pravne stručnjake te njezino financiranje; naglašava važnost korištenja pristupa „odozdo prema gore“ u programima za pravosudnu obuku, osiguranja veće dostupnosti izvora informacija o europskom pravu preko mrežne tehnologije (tj. internetskog portala za pravosuđe), poboljšanja znanja o europskom pravu i jezičnih vještina sudbenih vlasti, uspostave i očuvanja umreženosti na tom području te svih drugih mjera koje olakšavaju svakodnevnu pravosudnu suradnju kako bi se osiguralo uzajamno povjerenje i buduća suradnja te uzajamno priznavanje;

III. Sljedeći koraci

114. smatra da su za područje slobode, sigurnosti i pravde neophodni usmjerenje, usklađenost i mjerila; smatra da takvi ciljevi zahtijevaju pripremu odgovarajućeg programa u duhu Ugovora iz Lisabona kao zajednički zadatak Parlamenta, Vijeća i Komisije; smatra da bi se usvajanje višegodišnjih programa trebalo temeljiti na međuinsticijalnom sporazumu kao što je utvrđeno člankom 17. stavkom 1. UEU-a; stoga očekuje da Komisija na osnovu toga podnese prijedlog;
115. nalaže svojem predsjedniku da ovu rezoluciju proslijedi Vijeću i Komisiji.

27.9.2013

MIŠLJENJE ODBORA ZA VANJSKE POSLOVE

upućeno Odboru za pravna pitanja, Odboru za građanske slobode, pravosuđe i unutarnje poslove i Odboru za ustavna pitanja

o polugodišnjoj ocjeni Štokholmskog programa
(2013/2024(INI))

Izvjestitelj za mišljenje: Jean-Jacob Bicep

PRIJEDLOZI

Odbor za vanjske poslove poziva Odbor za pravna pitanja, Odbor za građanske slobode, pravosuđe i unutarnje poslove i Odbor za ustavna pitanja da kao nadležni odbor u prijedlog rezolucije koji će usvojiti uključi sljedeće prijedloge:

1. hitno poziva Komisiju i Europsku službu za vanjsko djelovanje (EEAS) da u skladu s obvezama iz, među ostalim, Komunikacije Komisije pod nazivom „Uspostava prostora slobode, sigurnosti i pravde za građane Europe: Akcijski plan za provedbu Štokholmskog programa“ (COM(2010)0171) poduzmu praktične mjere kako bi osigurali veću usklađenost i dosljednost vanjskih i unutarnjih politika EU-a;
2. naglašava da se prema Ugovoru o Europskoj uniji (UEU) ljudska prava, demokracija i vladavina prava smatraju središnjim odrednicama unutarnjih i vanjskih politika EU-a, kako je predviđeno člancima 2., 3. i 21. UEU-a, i stoga vjeruje da se poštivanje, zaštita i promicanje tih vrijednosti trebaju razvijati na koherentan način kako bi Europska unija (EU) bila vjerodostojna na svjetskoj sceni; žali što Komisija uporno odbija napraviti nacrt akcijskog plana o ljudskim pravima koji bi u vanjskoj politici promicao vrijednosti EU-a na području slobode, sigurnosti i pravde koje zahtijeva Vijeće u Štokholmskom programu; pozdravlja Strateški okvir EU-a o ljudskim pravima i demokraciji i s njime povezani akcijski plan, koji su usredotočeni, između ostalog, na borbu protiv trgovine ljudima, ljudska prava u pogledu žena te na pitanja osoba bez državljanstva i proizvoljno pritvaranje migranata u trećim zemljama, ali napominje da okvir i s njime povezani akcijski plan nisu zamjena za Akcijski plan o ljudskim pravima;
3. pozdravlja nacrt sporazuma postignut između 47 država članica Vijeća Europe i Europske unije o pristupanju Europske unije Europskoj konvenciji o ljudskim pravima i očekuje pozitivno mišljenje Suda Europske unije o dogovorenom tekstu; poziva Parlament i Vijeće

na brzu ratifikaciju sporazuma nakon pravomoćne presude Suda Europske unije;

4. čvrsto vjeruje da EU i države članice ne bi smjele potpisivati sporazume na području slobode, sigurnosti i pravde (FSJ) s trećim zemljama ako postoji ozbiljan rizik od kršenja ljudskih prava te se ne poštuje vladavina prava; naglašava da bi svaki sporazum iz tog područja trebalo sklopiti nakon pažljive procjene učinka na ljudska prava te bi povezano s tim trebao sadržavati klauzulu o obustavi; poziva Komisiju da razvije mehanizme za nadzor koji omogućuju javni nadzor politika na području slobode, sigurnosti i pravde (FSJ) te u njih uključi i civilna društva iz trećih zemalja; poziva Komisiju da objasni koja jamstva primjenjuje kako bi osigurala da podaci koji stižu iz trećih zemalja s kojima je Europol sklopio sporazume nisu dobiveni mučenjem ili zlostavljanjem;
5. izražava zabrinutost oko sve brojnijih zahtjeva upućenih susjednim zemljama u odnosu na migracijske politike i politike upravljanja granicama u EU-u; poziva na pristup temeljen na ljudskim pravima kada je riječ o upravljanju migracijama i granicama EU-a kojim se osigurava da su prava zakonitih i nezakonitih migranta, kao i ostalih osjetljivih skupina, uvijek na prvom mjestu; podsjeća na vanterritorialnu primjenu Europske konvencije o ljudskim pravima u provedbi migracijske politike EU-a iz presude Europskog suda za ljudska prava;
6. posebno potvrđuje kršenje ljudskih prava na grčkoj granici s Turskom na kojoj se izgradnjom ograde grčkih vlasti te kolektivnim izbacivanjem (vraćanjem u zemlju podrijetla), sustavnim dugim pritvaranjem izbjeglica, tražitelja azila i nezakonitih migranata te pritvaranjem djece, o čemu su podnesene prijave, krši europski i međunarodni zakon;
7. podsjeća na to da države članice dijele odgovornost za vanjske granice Unije; izražava daljnju zabrinutost oko događanja na grčko-turskoj granici te granicama Cipra, Malte i Italije u pogledu dolaska nezakonitih migranata i poziva države članice da, uz potporu Komisije i Europske službe za vanjsko djelovanje (EEAS), osiguraju da nacionalne vlasti analiziraju pojedinačnu situaciju svake osobe koja stigne na njihov teritorij i to na temelju međunarodnih i europskih obveza o ljudskim pravima uzimajući u obzir potrebe ranjivih skupina; poziva Komisiju da podupre države članice u pružanju najnužnijih usluga, poput odgovarajuće zdravstvene skrbi i smještaja, za izbjeglice, tražitelje azila i nezakonite migrante koji dođu na teritorij EU-a;
8. poziva Komisiju da u skladu s obvezom iz točke 14. podtočke (d) Akcijskog plana EU-a za ljudska prava izvijesti o tome koje su mjere poduzete kako bi se spriječilo proizvoljno pritvaranje migranata u trećim zemljama;
9. izražava veliku zabrinutost oko sve većeg broja smrtnih slučajeva posebno na moru, te oko kršenja ljudskih prava koja se događaju tijekom nezakonitih pokušaja migranata da uđu na područje EU-a; zahtijeva da se Komisija prije sklapanja bilo kakvog sporazuma između Frontexa i treće zemlje savjetuje s Parlamentom; ustraže da ti sporazumi moraju dati primjerena jamstva kojima se osigurava potpuno poštovanje standarda ljudskih prava, također u odnosu na operacije vraćanja, zajedničkog nadzora, potrage i spašavanja te presretanja; skreće pozornost na izvješća međunarodnih organizacija (Vijeća Europe i UN-a), Agencije za temeljna prava i Europskog ombudsmana u vezi s utjecajem upravljanja vanjskim granicama EU-a na prava migranata te u vezi s Frontexovim

promatranjem provedbe temeljnih prava; poziva institucije EU-a i države članice da poduzmu brze mjere kako bi zaustavile povrede prava migranata, koje su u nekim slučajevima rezultirale smrću, te hitno poziva da EU i njezine države članice ispunе svoje međunarodne obveze; stoga hitno poziva da EU istraži sva Frontexova izvješća o zlostavljanju migranata, izbjeglica i tražitelja azila na granicama EU-a, prvenstveno u pogledu uvjeta u pritvorima; naglašava da – posebno zbog određene nestabilnosti i političkih previranja u MENA regiji (Bliski istok-Sjeverna Afrika) – relevantne službe Komisije, EEAS i specijalizirane agencije EU-a trebaju usvojiti usklađen i potpuniji pristup pitanju nezakonite migracije u državama članicama na način da to bude u skladu s europskim načelima i vrijednostima te naporima EU-a u regiji i širem južnom susjedstvu vezanima uz postizanje stabilizacije i demokratizacije u okviru Zajedničke vanjske i sigurnosne politike (ZVSP)/Zajedničke sigurnosne i obrambene politike (ZSOP);

10. izražava duboku zabrinutost za sudbinu državlјana trećih zemalja i osoba bez državljanstva u okviru sporazuma EU-a o ponovnom prihvatu, uključujući slučajeve pritvaranja na neodređeno vrijeme, pravne nesigurnosti ili vraćanja u zemlju porijekla, te zahtijeva da se klauzule za državlјane trećih zemalja isključe iz ovih sporazuma; naglašava važnost provedbe preporuka koje je Komisija dala u ocjeni sporazuma o ponovnom prihvatu; poziva Komisiju da predstavnicima nevladinih i međunarodnih organizacija te Europskog parlamenta dozvoli sudjelovanje u zajedničkim odborima za ponovni prihvat i hitno poziva Komisiju da omogući Parlamentu pristup dokumentima koje su pripremili ti odbori; hitno poziva Komisiju i države članice da u slučaju kršenja ljudskih prava odmah ukinu provedbu Sporazuma o ponovnom prihvatu;
11. poziva Komisiju da proširi ovlasti Agencije za temeljna prava kako bi one obuhvatile sve države kandidatkinje i susjedne države, dajući joj posebnu ulogu savjetnika institucija EU-a oko načina osiguranja dosljednosti i usklađenosti unutarnjih i vanjskih politika na području ljudskih prava; poziva na uspostavljanje jednakih pokazatelja poštovanja temeljnih prava za sve države članice;
12. poziva Komisiju i države članice da poduzmu nužne zakonske i administrativne korake koji bi omogućili izdavanje viza u hitnim slučajevima te olakšali pružanje privremene zaštite ugroženim borcima za ljudska prava u trećim zemljama; poziva na ocjenu postojećih partnerstva za mobilnost, posebno međusobne ovisnosti razvojne pomoći i zakonitih te nezakonitih migracija, kako je opisano u Globalnom pristupu migracijama i mobilnosti;
13. podsjeća na ključnu ulogu Frontexa i Europske policijske akademije u osposobljavanju osoblja za provedbu zakona i granične straže s ciljem izvršavanja europske sudske i policijske vlasti koja poštuje ljudska prava migranata;
14. naglašava da ustrajno odbijanje država članica da pristupe Međunarodnoj konvenciji o zaštiti prava svih radnika migranata i članova njihovih obitelji, što je temeljna međunarodna konvencija o ljudskim pravima, ugrožava temeljno načelo nedjeljivosti ljudskih prava i smanjuje vjerodostojnost EU-a prilikom sudjelovanja s trećim zemljama na području ljudskih prava;
15. snažno podržava poziv Europskoga vijeća na jačanje uloge Frontexa u skladu sa Štokholmskim programom kako bi se povećao njegov kapacitet za učinkovitije

odgovaranje na promjene migracijskih tokova;

16. poziva na povezaniji pristup između dijaloga o ljudskim pravima i pododbora na području pravde, slobode i sigurnosti, koji na području europske politike susjedstva djeluju u okviru sporazuma s trećim zemljama te općenito na području u okviru sporazuma o ponovnom prihvatu;
17. poziva EU da se više posveti pitanjima osoba bez državljanstva u trećim zemljama, između ostalog razvijanjem zajedničkog okvira između Komisije i Europske službe vanjskih poslova (EEAS) putem kojeg bi se ta pitanja postavila trećim zemljama, kako je najavljeno u Akcijskom planu EU-a o ljudskim pravima;
18. pozdravlja stalne napore institucija EU-a i država članica da povećaju univerzalnu potporu i suradnju s Međunarodnim kaznenim sudom koji je od ključnog značaja za osiguravanje pravde žrtvama kaznenih djela iz međunarodnog prava i promicanje poštovanja međunarodnog humanitarnog prava i prava o ljudskim pravima; potiče sve države članice da s Međunarodnim kaznenim sudom zaključe okvirne sporazume, posebno one o premještanju svjedoka, privremenom puštanju na slobodu, premještanju oslobođenih osoba i provedbi kazni; poziva države članice EU-a da, kao države članice Rimskog statuta Međunarodnog kaznenog suda, osiguraju Sudu sve potrebne resurse kako bi ispunio svoj mandat i izvršio pravdu na čvrst, pravičan i transparentan način;
19. poziva Vijeće i Komisiju da u potpunosti razmotre preporuke Parlamenta te da ih inkorporiraju u program ili strategiju praćenja nakon provedbe Štokholmskog programa, koji bi se trebali uzeti u obzir u višegodišnjem planiranju predstojećih zakonodavnih i političkih prijedloga i aktivnosti EU-a koji se odnose na područje slobode, sigurnosti i pravde;
20. pozdravlja Izvješće EU-a o suzbijanju korupcije koje će Komisija izdati u 2013. godini; nada se da će Komisijino utvrđivanje područja izloženih riziku od korupcije u državama članicama pomoći u unapređenju napora u suzbijanju korupcije, olakšati razmjenu najboljih primjera iz prakse, istaknuti trendove u EU-u i potaknuti stručnu suradnju i daljnje poštivanje međunarodnih obveza te obveza EU-a; poziva Komisiju da razmotri buduće inicijative politika EU-a u području suzbijanja korupcije, a posebno za obvezujuće zakonodavstvo država članica i institucija koje odražava najviše standarde transparentnosti i integriteta, uzimajući, naravno, u obzir negativni učinak korupcijskih aktivnosti na ljudska prava u EU-u i trećim zemljama;
21. hitno poziva države članice na ratifikaciju Konvencije Vijeća Europe o kibernetičkom kriminalu, a posebno Grčku, Irsku, Luksemburg, Poljsku i Švedsku; poziva države članice da brzo prenesu u nacionalno zakonodavstvo Direktivu 2013/40/EU od 12. kolovoza 2013. o napadima na informacijske sustave koja zamjenjuje Okvirnu odluku Vijeća 2005/222/JHA¹;
22. ustraje, potvrđujući svoje obveze prema transatlantskim odnosima i njihovu stratešku važnost u globalnim pitanjima, na tome da nadzorni programi poput PRIZM-a mogu dovesti do kršenja ljudskih prava, a posebno prava na privatni i obiteljski život te na

¹ SL L 218, 14.8.2013., str. 8.

povjerljivost komunikacija, te da također mogu imati negativan učinak na ostvarivanje drugih ljudskih prava europskih i drugih državljana, kao što je sloboda izražavanja; poziva vlasti SAD-a da bez nepotrebnog odgađanja pruže EU-u sve informacije o tim nadzornim programima i o prikupljanju podataka, s posebnim osvrtom na njihovu pravnu osnovu, nužnost i proporcionalnost te provedene zaštitne mjere u svrhu zaštite ljudskih prava, uključujući mehanizme za dobivanje pravne zaštite u slučaju kršenja tih prava;

23. ustraje na tome da Komisija, Vijeće i države članice trebaju razmotriti sve instrumente koji su im na raspolaganju u kontekstu pregovora sa SAD-om; poziva, stoga, na pravodobnu obustavu sporazuma o Zapisu imena putnika (PNR) i sporazuma o Programu za praćenje financiranja terorističkih aktivnosti (TFTP);
24. izražava duboku zabrinutost oko sve većeg broja slučajeva trgovine ljudima putem transnacionalnih i kibernetičkih mreža, što predstavlja ozbiljnu prijetnju ranjivim skupinama, a posebno ženama i djeci, i to osobito u vrijeme gospodarske i socijalne krize; naglašava, stoga, važnost strateške usklađenosti ciljeva i provedbe Strategije unutarnje sigurnosti i Europske strategije sigurnosti, što može zahtijevati potrebu da se ažuriraju oba dokumenta; preporučuje da države članice razviju i donesu nacionalne planove za borbu protiv trgovine ljudima, i to u skladu s preporukama utvrđenima u Strategiji EU-a o iskorjenjivanju trgovine ljudima iz 2012. godine, te da ih uskladiju koordinator EU-a za suzbijanje trgovine ljudima;
25. pozdravlja provedbu Direktive 2011/99/EU o europskom zaštitnom nalogu od 13. prosinca 2011.¹ i Direktive 2012/29/EU o uspostavi minimalnih standarda u području prava, pomoći i zaštite za žrtve kaznenih djela od 25. listopada 2012.², koja znatno povećava ljudska prava žrtava kaznenih djela u okviru EU-a;
26. naglašava postojeću značajnu prijetnju od terorizma i organiziranog kriminala; pozdravlja osnaživanje operativnih sporazuma između Europol-a i Eurojusta te njihovih radnih dogovora s Frontexom za borbu protiv terorizma i organiziranog kriminala;
27. izražava zabrinutost oko činjenice da na globalnoj razini i u EU-u postoji rastući trend kibernetičkog kriminala, slučajeva kaznenih djela spolnog zlostavljanja djece i prijevara te oko toga da se time nanosi golema financijska i psihička šteta diljem svijeta; pozdravlja uspostavljanje Europolovog Europskog centra za kibernetički kriminal koji se bori protiv kibernetičkog kriminala putem izgradnje operativnih i analitičkih kapaciteta za istrage i suradnju s međunarodnim partnerima;
28. ističe važnost potrebe da se žrtvama terorizma pruži posebna pažnja, potpora i društveno priznavanje te naglašava žurnost potrebe za uspostavljanjem posebnog zakonodavnog instrumenta za žrtve terorizma.

¹ SL L 338, 21.12.2011., str. 2.

² SL L 315, 14.11.2012., str. 57.

REZULTAT KONAČNOG GLASOVANJA U ODBORU

Datum usvajanja	24.9.2013.
Rezultat konačnog glasovanja	+: -: 0. g.: 54 11 0
Zastupnici nazočni na konačnom glasovanju	Pino Arlacchi, Elmar Brok, Jerzy Buzek, Susy De Martini, Mark Demesmaeker, Michael Gahler, Marietta Giannakou, Ana Gomes, Takis Hadjigeorgiou, Anna Ibrisagic, Liisa Jaakonsaari, Jelko Kacin, Tunne Kelam, Nicole Kiil-Nielsen, Evgeni Kirilov, Maria Eleni Koppa, Andrey Kovatchev, Paweł Robert Kowal, Wolfgang Kreissl-Dörfler, Vytautas Landsbergis, Ryszard Antoni Legutko, Sabine Lösing, Marusya Lyubcheva, Willy Meyer, Francisco José Millán Mon, María Muñiz De Urquiza, Annemie Neyts-Uyttebroeck, Norica Nicolai, Raimon Obiols, Justas Vincas Paleckis, Pier Antonio Panzeri, Alojz Peterle, Bernd Posselt, Cristian Dan Preda, Fiorello Provera, José Ignacio Salafranca Sánchez-Neyra, Werner Schulz, Sophocles Sophocleous, Laurence J.A.J. Stassen, Davor Ivo Stier, Charles Tannock, Eleni Theocharous, Geoffrey Van Orden, Nikola Vuljanić
Zamjenici nazočni na konačnom glasovanju	Charalampos Angourakis, Jean-Jacob Bicep, Biljana Borzan, Kinga Gál, Metin Kazak, Barbara Lochbihler, Emilio Menéndez del Valle, Norbert Neuser, Doris Pack, Jean Roatta, Potito Salatto, Marietje Schaake, Alf Svensson, Ivo Vajgl, Renate Weber
Zamjenici nazočni na konačnom glasovanju prema čl. 187. st. 2.	José Manuel Fernandes, Teresa Jiménez-Becerril Barrio, Isabella Lövin, Antonio Masip Hidalgo, Antigoni Papadopoulou, Jarosław Leszek Wałęsa

3.10.2013

MIŠLJENJE ODBORA ZA PRAVA ŽENA I JEDNAKOST SPOLOVA

upućeno Odboru za pravna pitanja, Odboru za građanske slobode, pravosuđe i unutarnje poslove i Odboru za ustavna pitanja

o polugodišnjoj ocjeni Štokholmskog programa
(2013/2024(INI))

Izvjestiteljica: Sirpa Pietikäinen

PRIJEDLOZI

Odbor za prava žena i jednakost spolova poziva Odbor za pravna pitanja, Odbor za građanske slobode, pravosuđe i unutarnje poslove i Odbor za ustavna pitanja, da kao nadležni odbori u prijedlog rezolucije koji će usvojiti uključe sljedeće prijedloge:

- A. budući da se u Ugovoru borba protiv socijalne isključenosti i diskriminacije te promicanje ravnopravnosti između muškaraca i žena navode kao ciljevi EU-a te da se Komisija mora uvjeriti da primjena Štokholmskog programa doista odražava potrebe građana na području jednakih prilika i ravnopravnosti spolova;
1. naglašava činjenicu da se načelo univerzalnosti primjenjuje na temeljna prava i ravnopravnost; potiče Vijeće da stoga donese prijedlog direktive o borbi protiv diskriminacije¹; naglašava činjenicu da su posebno žene često žrtve višestruke diskriminacije te da je potrebno preispitati sve čimbenike koji utječu na živote žena kako bi usvajanjem zajedničkih strategija za zaštitu žrtava i progona kaznenih djela osnažila sva temeljna prava, te pritom promicati ravnopravnost između muškaraca i žena, posebno vodeći računa o ženama u osjetljivom položaju te ženama s invaliditetom; poziva Komisiju i države članice da poboljšaju zaštitu odraslih osoba u osjetljivom položaju te da potpišu, ratificiraju i provedu Haašku konvenciju o međunarodnoj zaštiti odraslih osoba iz 2000.;
2. poziva Komisiju i Države da razviju posebne alate temeljene na novim informacijskim i komunikacijskim tehnologijama kako bi na europskoj razini podijelili najbolje prakse u borbi protiv diskriminacije;

¹ COM (2008)426 završna verzija

3. potiče Komisiju na djelotvoran rad u smjeru uspostave konvencije o međunarodnim presudama koja bi imala slične ciljeve kao i Uredba Bruxelles I;
4. poziva države članice da uspostave postupke za pritužbe kojima bi se žrtvama višestruke diskriminacije omogućilo da, uzimajući u obzir da su žene posebno pogodjene takvom vrstom diskriminacije, podnesu samo jednu prijavu u kojoj navode više od jednog oblika diskriminacije; smatra primjerenim podupirati aktivnosti boraca za ljudska prava te razvoj kolektivnih aktivnosti marginaliziranih ljudi i zajednica;
5. naglašava da je važno rodnu dimenziju uključiti u sve strategije za uključivanje osoba s invaliditetom, imigranata, Roma i drugih manjina, isključenih ljudi itd.;
6. pozdravlja donošenje Direktive o uspostavljanju minimalnih standarda u području prava, pomoći i zaštite za žrtve kaznenih djela¹, s posebnim naglaskom na zaštiti osoba u nepovoljnem položaju kao što su žene i djeca; ističe da su oni često žrtve svih tipova nasilja, uključujući nasilje u obitelji; predlaže temeljitu istragu, utvrđivanje i kazneno gonjenje takvih teških povreda ljudskih prava; pozdravlja Direktivu o Europskom zaštitnom nalogu² i Direktivu o prevenciji i borbi protiv trgovanja ljudima i zaštiti žrtava trgovanja ljudima³; poziva države članice da ratificiraju i primijene te direktive što je prije moguće;
7. naglašava da je trgovanje ljudima ozbiljan zločin koji posebno pogarda žene i koji predstavlja kršenje ljudskih prava i dostojanstva koje Unija ne može dozvoliti; za žaljenjem primjećuje da raste broj ljudi koji kao žrtve trgovine ljudima ulaze i izlaze iz Europe, unatoč tome što je Direktiva EU-a o borbi protiv trgovine ljudima stupila na snagu u prosincu 2011.; poziva države članice da pojačaju napore za sprječavanje ovog zabrinjavajućeg trenda tako što će u skladu s Direktivom osigurati razvoj i provedbu zajedničke, usklađene i ambiciozne europske strategije, kao i zakonodavstva i mjera za borbu protiv trgovine ljudima i međunarodnog organiziranog kriminala, posebno ciljujući na žene i maloljetnike; naglašava da se aktivnosti u svrhu borbe protiv trgovine ljudima, prisilnog rada i neredovite imigracije moraju usredotočiti na temeljne uzroke, poput globalnih nejednakosti; stoga poziva države članice da ispune svoje obveze vezane za razvojnu pomoć i milenijske razvojne ciljeve te da učvrste suradnju i koordinaciju s trećim zemljama;
8. ističe da se pokazalo da rastuća tržišta prostitucije, legalizirana i institucionalizirana u nekim državama članicama, potiču trgovinu ljudima, pa stoga poziva na mjere koje smanjuju tržišta prostitucije, poput stavljanja sankcija na izrabiljivače, uključujući svodnike i korisnike seksualnih usluga; poziva Komisiju i države članice da povećaju financiranje programa izlaza namijenjenih žrtvama trgovine ljudima, posebno ženama u prostituciji.

¹ Direktiva 2012/29/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 25. listopada 2012. o uspostavljanju minimalnih standarda na području prava, podrške i zaštite za žrtve kaznenih djela, koja zamjenjuje Okvirnu odluku Vijeća 2001/220/JHA,

² Direktiva 2011/99/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 13. prosinca 2011. o Europskom zaštitnom nalogu

³ Direktiva 2011/36/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 5. travnja 2011. o prevenciji i borbi protiv trgovanja ljudima i zaštiti žrtava trgovanja ljudima, koja zamjenjuje Okvirnu odluku Vijeća 2002/629/JHA

9. izražava zadovoljstvo zbog prijedloga Direktive o poboljšanju ravnoteže između spolova među nerukovodećim kadrom u društвima koja kotiraju na burzi¹; naglašava potrebu za borbot protiv ustrajnog fenomena staklenog stropa, koji je i dalje jedna od glavnih prepreka razvoju ženskih karijera;
10. žali što Komisija, usprkos mnogim obvezama, nije donijela zakonodavne akte u područjima nasilja nad ženama, ravnopravnosti u donošenju političkih odluka ili reviziju direktive o razlici u plaći među spolovima;
11. potiče Komisiju da predloži sveobuhvatnu strategiju i zakonodavne akte za borbu protiv nasilja nad ženama kako je obećano u Štokholmskom akcijskom programu i kako je zatražio Parlament u nekoliko rezolucija; naglašava potrebu za time da Komisija pokrene zakonodavni instrument kaznenog prava u svrhu borbe protiv nasilja nad ženama i djecom svih oblika te da čuva njihova prava i da se za njih bori; poziva Komisiju i države članice da imenuju koordinatora EU-a za nasilje nad ženama,
12. naglašava potrebu za pružanjem odgovarajuće izobrazbe za službenike (policijske, u zdravstvenim službama, sudskom osoblju itd.) koji bi mogli doći u kontakt sa slučajevima u kojima se fizički, psihološki i seksualni integritet osobe smatra ugroženim, osobito u slučajevima žena koje su žrtve nasilja na temelju spola; poziva države članice da podupru rad civilnog društva, posebno nevladinih organizacija, ženskih udruga i drugih volonterskih organizacija koje pružaju specijalističku potporu te da s njima surađuju u pružanju potpore ženama koje su žrtve nasilja na temelju spola;
13. poziva države članice da ratificiraju Istanbulsку konvenciju o sprečavanju i borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u obitelji te poziva Komisiju da bez odgode predloži pregovaračke smjernice za pristupanje EU-a toj Konvenciji;
14. poziva države članice da poduzmu aktivnosti u svrhu borbe protiv ekonomskih i društvenih uzroka koji potiču nasilje nad ženama, poput nezaposlenosti, niskih plaća i mirovina, nedostatka smještaja, siromaštva te nepostojećih ili neadekvatnih javnih službi, osobito javnog zdravstva, obrazovanja i službi socijalnog osiguranja;
15. poziva Komisiju da bez odlaganja preispita Direktivu 2006/54/EZ te da predloži njezine izmjene u skladu s člankom 32. Direktive i na temelju članka 157. UFEU-a, na osnovi detaljnih preporuka iz priloga Rezoluciji Parlamenta od 24. svibnja 2012., prvenstveno u odnosu na:
 - veću transparentnost podataka o plaćanju;
 - transparentno poslovno vrednovanje i klasifikaciju poslova; te
 - jače zakonodavstvo o sankcijama;
16. Poziva Komisiju i države članice da uvrste načela ravnopravnosti i jednakosti spolova u pravno obrazovanje koje pružaju Europska mreža pravosudnih škola, Europska pravna akademija i sve druge relevantne institucije različitim dionicima u području pravosudne i

¹ COM(2012) 0614

policjske suradnje; poziva na uspostavu posebnih modula za nasilje na temelju spola i dobrih praksi za pomoć žrtvama;

17. predlaže provedbu kampanje podizanja društvene svijesti, koja bi se na europskoj razini trebala baviti ozbilnjom prirodnom nasilju na temelju spola; smatra da bi cilj takve kampanje trebao biti poticanje društvene svijesti, mobilizacije građana i institucionalne aktivnosti, koja bi se na jednak način trebala usmjeriti i na aktivnosti za borbu protiv drugih vrsta kriminala ili napada, poput terorizma, koji uz svoju individualnu dimenziju imaju i kolektivni utjecaj; smatra da je taj društveni odgovor imao važnu ulogu u oduzimanju bilo kakve legitimnosti svim drugim vrstama nasilja te da bi se trebao upotrijebiti i protiv nasilja na temelju spola;
18. poziva na uspostavu povezne točke za pitanja spolne jednakosti u Europskom azilnom uredzu za potporu;
19. pozdravlja prijedlog uredbe Komisije o poticanju slobodnog kretanja građana i poduzeća pojednostavljenjem postupka priznavanja određenih javnih dokumenata, čime se uklanja birokracija i postojeći jaz između institucija i građana EU-a;
20. poziva Komisiju da, u skladu s prethodnim obvezama i nakon opetovanih zahtjeva Parlamenta, donese prijedlog uredbe o uzajamnom priznavanju učinka svih dokumenata o osobnom statusu u EU-u kako bi se uklonile diskriminatorne pravne i administrativne prepreke za građane i građanke i njihove obitelji koje žele ostvariti svoje pravo na slobodno kretanje;
21. poziva Komisiju i države članice da uključe mišljenja svih javnih službi i mjerodavnih vlasti na državnoj, regionalnoj i lokalnoj razini s obzirom na to da su one odgovorne za planiranje i pružanje usluga u području politika ravnopravnosti;
22. ponovno poziva na donošenje europskog kodeksa o međunarodnom privatnom pravu;
23. poziva Komisiju da nadgleda različit utjecaj smanjenja javne potrošnje na žene i muškarce, što indirektno utječe na ravnopravnost spolova; upućuje u ovom kontekstu na to da smanjeni prihodi od poreza te mogući rezovi proračuna vode do smanjenja javne potrošnje, što bi srednjoročno moglo pogoditi javne službe poput obrazovanja, osposobljavanja i socijalne skrbi, kao i žene korisnike tih službi;
24. poziva Komisiju i države članice da priznaju regionalne policijske snage koje imaju ovlasti boriti se protiv nasilja nad ženama počinjenog od strane organiziranih i/ili prekograničnih bandi, te da potaknu koordinaciju između njih i operativnih sigurnosnih agencija te policijskih snaga;
25. zgrožen je nad činjenicom da se procjenjuje kako ukupan broj žrtava prisilnog rada u državama članicama iznosi 880 000; od toga se predviđa da su 30 % žrtve seksualnog iskorištavanja, a 70 % žrtve drugih vrsta prisilnog rada, od čega su većina žene;
26. poziva Komisiju da nastavi razvijati program e-pravosuđa kako bi putem mrežnih informacija građanima omogućila izravan pristup pravnim informacijama i pravosuđu;

27. ponavlja svoj zahtjev da Komisija predloži mjere suradnje s ciljem mobiliziranja konzularnih službi u zemljama podrijetla kako bi se u suradnji s tamošnjim vlastima spriječilo neovlašteno izdavanje viza, kako bi se provele informativne kampanje u zemljama podrijetla usmjerene na potencijalne žrtve, posebno na žene i djecu, te mjere za povećanje djelotvornosti graničnih prijelaza s ciljem sprečavanja trgovine ljudima i nezakonite imigracije;
28. poziva Komisiju da predloži aktivnosti zaštite i pružanja pomoći ženama koje su žrtve trgovine ljudima i seksualnog iskorištavanja putem mjera koje uključuju razvoj programa kompenzacije, siguran povratak, pomoć pri reintegraciji u državi domaćinu u slučaju svojevoljnog povratka, pomoć i potporu tijekom boravka u EU-u te suradnju s vlastima u zemlji podrijetla kako bi se zaštitile obitelji žrtava trgovine ljudima i seksualnog iskorištavanja;
29. podsjeća da otprilike polovicu migranata EU-a čine žene te da su neovisni migracijski status za žene i pravo na rad za supružnike ključni elementi u osiguravanju djelotvorne integracije;
30. naglašava potrebu za zaštitom prava u području seksualnog i reproduktivnog zdravlja te izražava zabrinutost zbog ograničenja koje se u nekim državama članicama primjenjuju u pogledu dostupnosti kontracepcijskih sredstava te usluga u području seksualnog i reproduktivnog zdravlja, posebno pobačaja.

REZULTAT KONAČNOG GLASOVANJA U ODBORU

Datum usvajanja	3.10.2013
Rezultat konačnog glasovanja	+ : 17 - : 3 0 : 0
Zastupnici nazočni na konačnom glasovanju	Regina Bastos, Andrea Češková, Edite Estrela, Iratxe García Pérez, Mary Honeyball, Astrid Lulling, Elisabeth Morin-Chartier, Krisztina Morvai, Joanna Senyszyn, Joanna Katarzyna Skrzylewska, Britta Thomsen, Marina Yannakoudakis
Zamjenici nazočni na konačnom glasovanju	Izaskun Bilbao Barandica, Minodora Cliveti, Mariya Gabriel, Nicole Kiil-Nielsen, Christa Klaß, Doris Pack, Angelika Werthmann
Zamjenici nazočni na konačnom glasovanju prema čl. 187. st. 2.	Gesine Meissner

REZULTAT KONAČNOG GLASOVANJA U ODBORU

Datum usvajanja	24.2.2014
Rezultat konačnog glasovanja	+: -: 0:
	50 6 33
Zastupnici nazočni na konačnom glasovanju	Roberta Angelilli, Edit Bauer, Luigi Berlinguer, Sebastian Valentin Bodu, Rita Borsellino, Emine Bozkurt, Arkadiusz Tomasz Bratkowski, Andrew Henry William Brons, Zdravka Bušić, Salvatore Caronna, Carlo Casini, Philip Claeys, Carlos Coelho, Agustín Díaz de Mera García Consuegra, Andrew Duff, Ioan Enciu, Frank Engel, Cornelia Ernst, Tanja Fajon, Monika Flašíková Beňová, Marielle Gallo, Giuseppe Gargani, Kinga Göncz, Roberto Gualtieri, Enrique Guerrero Salom, Sylvie Guillaume, Zita Gurmai, Gerald Häfner, Ágnes Hankiss, Anna Hedh, Salvatore Iacolino, Sophia in 't Veld, Lívia Járóka, Teresa Jiménez-Becerril Barrio, Rina Ronja Kari, Timothy Kirkhope, Klaus-Heiner Lehne, Juan Fernando López Aguilar, Antonio López-Istúriz White, Baroness Sarah Ludford, Monica Luisa Macovei, Svetoslav Hristov Malinov, David Martin, Antonio Masip Hidalgo, Clemente Mastella, Véronique Mathieu Houillon, Nuno Melo, Roberta Metsola, Louis Michel, Claude Moraes, Sandra Petrović Jakovina, Paulo Rangel, Bernhard Rapkay, Evelyn Regner, Tadeusz Ross, Judith Sargentini, Algirdas Saudargas, Birgit Sippel, Csaba Sógor, Francesco Enrico Speroni, Rui Tavares, Rebecca Taylor, Alexandra Thein, Nils Torvalds, Kyriacos Triantaphyllides, Wim van de Camp, Axel Voss, Renate Weber, Cecilia Wikström, Tatjana Ždanoka, Auke Zijlstra, Tadeusz Zwiefka
Zamjenici nazočni na konačnom glasovanju	John Stuart Agnew, Marino Baldini, Elmar Brok, Sergio Gaetano Cofferati, Luis de Grandes Pascual, Lorenzo Fontana, Mariya Gabriel, Anneli Jäättänenmäki, Franziska Keller, Jean Lambert, Eva Lichtenberger, Ulrike Lunacek, Marian-Jean Marinescu, Vital Moreira, Jan Mulder, Juan Andrés Naranjo Escobar, Andrés Perelló Rodríguez, György Schöpflin, Janusz Wojciechowski
Zamjenici nazočni na konačnom glasovanju prema čl. 187. st. 2.	Richard Ashworth, Margrete Auken, Zoltán Bagó, Karin Kadenbach, Krzysztof Lisek, Catherine Stihler, Csaba Sándor Tabajdi, Jarosław Leszek Wałęsa, Anna Záborská